

شیرین ترین رویاها

■ نویسنده: دوریس لسینگ
■ ناشر: روزگار

«شیرین ترین رویاها» یکی از آثار مهم «دوریس لسینگ» نویسنده بریتانیایی متولد ایران است که اسماعیل قهرمانی پور آن را ترجمه کرده و نشر روزگار هم آن را در سال ۸۷ منتشر کرد. لسینگ این رمان را در سال ۲۰۰۷ منتشر کرد که در همان سال جایزه نوبل ادبیات را نیز دریافت کرد. دوریس لسینگ در بیست و چهارمین رمان خود از ماجراهای خانوادگی سخن می گوید و روابط جدانشدنی این افراد را در کنار هم روایت می کند.

اطلس ابر

■ نویسنده: دیوید میچل
■ ناشر: روزگار

«اطلس ابر» شاهکار دیوید میچل، یکی از مهم ترین آثاری است که نشر روزگار با ترجمه علی منصوری منتشر کرده است. این رمان در فهرست صدتایی گاردین، شماره نهم را به خود اختصاص داده. این رمان در سال ۲۰۰۴ منتشر شد و جایزه کتاب سال بریتانیا را به عنوان بهترین اثر داستانی از آن خود کرد. همچنین به فهرست نهایی بوکر و فهرست صدتایی رمان های بزرگ جهان هاروارد راه یافت. «اطلس ابر» به دلیل درک دیوید میچل از نحوه پاسخ گویی به آن داستان های بنیادی و بدوی که ما در مورد خیر و شر، عشق و مرگ، آغاز و پایان، می گوئیم، قدرتمند و زیبا است.

کانادا

■ نویسنده: ریچارد فورد
■ ناشر: روزگار

«ریچارد فورد» نویسنده برنده پولیتزر را با سبک نوشتاری «رنالیست کثیف» می شناسند. او خالق رمان های بزرگی چون «خبرنگار ورزشی» (جزو صد رمان برتر انگلیسی زبان به انتخاب مجله تایم) و «روز استقلال» (برنده جایزه پولیتزر) است. رمان «کانادا» آخرین اثر فورد است که برنده جایزه فمینا، جایزه انجمن کتابخانه آمریکا و مدال اندرو کارنگی شده است.

روشی که نیازمند بازنگری و اصلاح است. برگزاری نمایشگاه کتاب بعد از دو سال، چه چیزی برای شما دارد؟

مهم ترین اتفاق در برگزاری نمایشگاه بین المللی کتاب تهران، پس از این وقفه دوساله این است که همه بدانند دوباره این نمایشگاه زنده و فعال شده است. خیلی ها گمان می کردند کرونا بهانه ای برای تعطیل شدن همیشگی این نمایشگاه خواهد بود که خوشبختانه با تصمیم خوب مسئولان این اتفاق نیفتاد و نمایشگاه دوباره زنده شد. نمایشگاه یک رویداد بزرگ فرهنگی است که بیش از ۳۰ سال است هر ساله در نیمه دوم اردیبهشت برگزار می شود. این دیدار به هر شکل، چه نمایشگاهی و چه فروشگاهی یا تلفیقی از این دو، امری ضروری و مفید است. من هم به عنوان یک نویسنده و هم به عنوان یک ناشر با برگزاری هر ساله آن موافق هستم.

آیا موافق برگزاری نمایشگاه به شکل فروش کتاب هستید؟ چون همان طور که می دانید، نمایشگاه کتاب در کشورهای دیگر به این شکل که در ایران مرسوم است، نیست، یعنی آنجا جایی برای نمایش کتاب است، نه فروش کتاب. چون برخی می گویند نمایشگاه کتاب موجب تعطیلی کتاب فروشی ها می شود.

من با برگزاری سالانه نمایشگاه بین المللی کتاب تهران موافق هستم و معتقدم که برگزاری نمایشگاه به همین صورت فعلی یعنی هم فروشگاه و هم نمایشگاه موفق است. و این حرف ها و اداهای روشنفکر مآبانه را هم که بعضی ها می گویند نمایشگاه، فروش کتاب نداشته باشد، قبول ندارم؛ چون در غیر این صورت جذابیت نمایشگاه از بین می رود. اینکه می گویند نمایشگاه باعث تعطیلی کتاب فروشی ها می شود، حرف صحیحی نیست؛ چون همه که به نمایشگاه نمی آیند. عده ای ترجیح می دهند در خلوت و آرامش از کتاب فروشی هایی که در مسیر یا نزدیک خانه شان است، خرید کنند. حرف آخرتان برای خوانندگان کتاب های روزگار در امروز و آینده چیست؟

حرف آخرم این است که ما همه باید بدانیم اگر مسئله تولید و توزیع کتاب به عهده نویسندگان، مترجم و ناشر است و پخش و فروش آن به عهده توزیع کننده و کتاب فروشی، خریدن و خواندن و نقد و بررسی و حمایت از کتاب به عهده مخاطب، خواننده، رسانه ها، مطبوعات و جامعه است. همه باید بدانند که نیاز ما به کتاب خوانی و کسب آگاهی و لذت مطالعه، یک نیاز واقعی است نه یک کار فتنی و فانتری... جامعه ای که مردم آن کتاب نمی خوانند، جامعه ای مریض و بی حوصله و پر خاشاک و به دور از اخلاق و فضایل انسانی و فرهنگی است. خانواده ها فرزندان خود را به کتاب خوانی عادت دهند تا در آینده این فرزندان آنها را به کلاتری ها و داسرها و پشت میله های زندان نکشانند. کتاب، چراغ زندگی است. این چراغ را همیشه روشن نگه داریم؛ «من چراغ روشنی در رهگذار بادم امشب / تا کنم روشن رهی را دل به دریا دادم امشب...»

چند سال پیش رمانی به ارشاد دادیم که در آن نویسنده جنایات صرب ها را نسبت به بوسنی و هرزگوین تصویر کرده بود. در میمیزی ارشاد هر جا که افسران متجاوز وارد خانه ای می شدند و هتک حرمت می کردند، می گفتند این ها را حذف کنید. گفتیم این جوری که این متجاوزان تبدیل به مردانی پاکیزه و سربازانی مقدس می شوند، قبول نمی کردند

سیستم بیمار و سنتی توزیع و فروش کتاب است. خلاصه اینکه با توجه به تورم و کم کم یک ساله شدن زمان پرداخت چک ها از پخش به ناشر و کم شدن ارزش ریال، این روش توزیع جز زیان به ناشر سودی نمی رساند. باید تعدیلی در این نوع توزیع صورت گیرد، وگرنه ناشر نمی تواند با چنین روشی سرپا بماند.

از بین کتاب های نشر، کدام ها را بیشتر دوست دارید و به عنوان شناسنامه نشر می توانید از آن نام ببرید؟

شاهنامه به نشر ۳ جلدی نوشته دکتر میثرا مهرآبادی، نهج البلاغه ترجمه دکتر محمودرضا افتخارزاده، رمان های دریاچه شیشه ای، اطلس ابر، و حافظ به سعی دکتر حسین یوسفی، ادبیات معاصر نظم و نثر از دکتر روزبه که جزو منابع درسی دانشگاهی هم هست.

برای شروع کار، هزینه های چاپ کتاب ها را چگونه تامین می کردید؟

تامین هزینه کتاب های جدید از طریق فروش کتاب های قبلی نشر تامین می شود. گرچه در این مسیر دشواری اصلی ما هم در ارتباط با توزیع سنتی است و هم با گرانی بی حدومرز کاغذ و سایر هزینه های چاپ و هم با فقیرتر شدن هر روزه کتاب خوان های ما که اغلب از طبقه متوسط و اهالی فرهنگ و ادب و هنر هستند.

اگر ناشرانی که کتاب فروشی ندارند، به هر وسیله ای بتوانند کتاب های شان را بدون واسطه به مخاطب بفروشند، چرخه اقتصاد آن ها هم خواهد چرخید.

رفتار دولت و رسانه ها در دادن تسهیلات و بخش خرید و حمایت از کتاب ها و معرفی عادلانه در قلاب تلویزیون، اگر از انحصار گروه های خاص آزاد شود و متوجه تمامی ناشران و اهل فرهنگ و ادب و هنر شود، بسیاری از مشکلات فعلی ناشران از بین خواهد رفت.

پروژه مجوز کتاب در طول این سال ها چقدر راحت یا سخت شده است؟

پروژه دادن یا ندادن مجوز انتشار برای یک کتاب از سوی میزبان وزارت فرهنگ و ارشاد، هیچ وقت نظام مند و در دولت های گوناگون یکسان نبوده است. تا جایی که حافظه ام یاری می کند، مشکل ممیزی کتاب در تمام دولت ها وجود داشته اما کم و زیاد داشته است. حتی در دولت خاتمی و وزارت مهاجرانی هم. در همان دولت یادم است در خود نمایشگاه کتاب آمدند کتاب پر فروش ما را که مجوز

انتشار داشت، جمع کردند و بردند. و کتاب دیگری از نشر روزگار را ممنوع کردند که تا آزادسازی مجدد آن ۲ سال طول کشید. چنین اتفاقات مشابهی در دولت احمدی نژاد و روحانی هم برای نشر ما رخ داد. یکی از دلایل هم این است که دولت ها عوض می شوند اما به نظر می رسد که ممیزی های ارشاد در طول این همه سال عوض نمی شوند و معمولاً نه بر اساس رعایت دقیق ضوابط و بخشنامه ها، بلکه بیشتر بر اساس سلیقه شخصی خودشان عمل می کنند؛

